

OZNÁMENIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Mesto Prešov, Jednosmerné prepojenie Solivarská/Východná s Košickou ul. – realizácia

Mesto Prešov oznamuje občanom, že dňa 10.12.2021 mu bolo doručené Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „**Mesto Prešov, Jednosmerné prepojenie Solivarská/Východná s Košickou ul. – realizácia**“.

Navrhovateľ, Mesto Prešov, MsÚ, Hlavná 73, 080 01 Prešov, v zast. Ing. Andreou Turčanovou, primátorkou mesta, doručil dňa 29.11.2021 Okresnému úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek (ďalej len „okresný úrad“), podľa § 18 ods. 2 písm. d) a podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „**Mesto Prešov, jednosmerné prepojenie Solivarská/Východná s Košickou ul. - realizácia**“, vypracované podľa prílohy č. 8a k zákonu.

Okresný úrad ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3 písm. k) a § 56 písm. b) zákona, upovedomuje podľa § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, že dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti 29.11.2021 začalo zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti „**Mesto Prešov, jednosmerné prepojenie Solivarská/Východná s Košickou ul. - realizácia**“.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je k dispozícii k nahliadnutiu v budove Mestského úradu v Prešove, Hlavná 73, 080 01 Prešov (Odbor riadenia projektov, 2. posch., č. d. 43) každý pracovný deň v čase od 8.00 do 15.00 hod. najmenej po dobu pracovných 10 dní od jeho doručenia t. j. najmenej do 27.12.2021.

Elektronická forma dokumentu je zverejnená na webovom sídle MŽP <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/mesto-presov-jednosmerne-prepojenie-solivarska-vychodna-s-kosickou-ul-> a oznámenie o doručení dokumentu na webovom sídle mesta www.presov.sk ako aj na úradnej tabuli mesta.

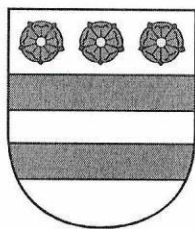
Verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko na adresu: Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov do 10 dní od zverejnenia informácie o doručení oznámenia podľa § 29 ods. 8 zákona; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci.

13 -12- 2021

MESTO PREŠOV
Mestský úrad v Prešove
ODBOR RIADENIA PROJEKTOV
080 01 Prešov

Ing. Magdaléna Artimová
Veďúca Odboru riadenia projektov, MsÚ v Prešove

MESTO PREŠOV

Mesto Prešov, Jednosmerné prepojenie Solivarská/Východná s Košickou ul. – realizácia

OZNÁMENIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

podľa prílohy č. 8a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Prešov, november 2021

OZNÁMENIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

I. Údaje o navrhovateľovi

1. Názov (meno).

Mesto Prešov

2. Identifikačné číslo.

00327646

3. Sídlo.

Hlavná 73, 080 01 Prešov

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.

Ing. Andrea Turčanová, primátorka mesta Prešov

Hlavná 73, 080 01 Prešov

051/3100108, primatorka@presov.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.

Ing. Magdaléna Artimová, vedúca Odboru strategického rozvoja

Mestský úrad Prešov, Hlavná 73, 080 01 Prešov

051/3100 161

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti

Predmetom oznámenia zmeny navrhovanej činnosti v prípade projektu - ***Mesto Prešov, Jednosmerné prepojenie Solivarská/Východná s Košickou ul. – realizácia je predĺženie/rozšírenie existujúcej trolejbusovej siete prostredníctvom chýbajúceho prepojenia existujúcich tratí.***

Projekt **Mesto Prešov, Jednosmerné prepojenie Solivarská/Východná s Košickou ul. – realizácia** rieši uskutočnenie stavebných prác súvisiacich s realizáciou prepojenia trolejbusovej stopy z novej okružnej križovatky Východná - Solivarská na Košickú ulicu. Prepojovacia komunikácia je označená ako Solivarská ulica. Predmetom je úprava novej trasy trolejového vedenia, úprava prevesov trolejového vedenia a posun/nové trakčné stožiare. Trolejbusová stopa bude začínať na križovaní trolejovej stopy v rámci okružnej križovatky a bude ukončená zjazdovou výhybkou s jestvujúcim trolejovým vedením na Košickej ulici.

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).

Prešovský kraj, okres Prešov, mesto Prešov, katastrálne územie Prešov, ul. Masarykova a Solivarská (okolo OBI), ktorá bude umiestnená v katastrálnom území Prešov na pozemkoch parc. č. KN-C a to: 5143/7, KN-C 5143/11, KN-C 5096/11, KN-E 3501/10, KN-E 3294/501, KN-E 3501/4, KN-E 3501/5.

2. Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia

ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).

Predmetom projektovej dokumentácie pre projekt **Mesto Prešov, Jednosmerné prepojenie Solivarská/Východná s Košickou ul. – realizácia** je zrealizovanie prepojenia trolejbusovej stopy z novej okružnej križovatky Východná – Solivarská na Košickú ulicu. Prepojovacia komunikácia je označená ako Solivarská. Trolejbusová stopa začína na krížení trolejovej stopy XTT55 projektovanej v rámci Okružnej križovatky - Solivarská. Bude ukončená zjazdovou výhybkou s jestvujúcim trolejovým vedením na Košickej ulici.

Trolejové vedenie bude jednostopové 2x Cu 100mm² v dĺžke 186m a bude kotvené na prevesoch resp. na výložníkoch. Zachovaný bude pružný, podvesný a nekompenzovaný systém kotvenia trolejového vedenia.

V prepojovacej časti Solivarskej ulice bude potrebné vybudovať päť nových podperných bodov. Na Košickej ulici bude potrebné demontovať dva existujúce stožiare a nahradiť ich na novom mieste novonavrhovanými stožiarimi s vyšším dovoleným vrcholovým ťahom vrátane základov (podľa situácie). Existujúce stožiare č. 79, 80, 82, 84 a 85 sa ponechajú a budú na nich zavesené nové prevesy. Stožiare č. 8, 10, 11, 12 a 45 boli zrealizované v rámci stavby „SO 601-00 Rekonštrukcia trolejového vedenia stavby Okružná križovatka – Solivarská“.

V mieste križovatky Košická - Solivarská, v úseku trolejového vedenia sa nachádza napájací bod na stožiar č. 83, ktorý bude nahradený novým stožiarom s tým istým číslovaním a s novou výzbrojou napájacieho bodu. Napájanie projektovaného úseku bude prúdovými prepojovacími svorkami podľa PD.

Základy nových trakčných stožiarov boli stanovené na základe vrcholových ťahov nových stožiarov výpočtom pre hranolové základy podľa „Sulzberga“.

Opatrenia v zóne trolejového vedenia – všetky vodivé zariadenia, ktoré sa budú nachádzať v zóne trolejového vedenia je potrebné uzemniť t.j. pripojiť na uzemňovaciu sieť trakčných stožiarov.

Ochrana pred úrazom el. prúdom:

Trolejbusové vedenie:

Ochrana pred dotykcom neživých častí:

- ochrana použitím zariadení triedy ochrany II alebo použitím ekvivalentnej izolácie STN EN 50122-1 čl. 6.2.3.2, 7.3.2

Neuzemnené trolejové vedenie je vybavené strážičom izolačného stavu podľa STN EN 50122-1 článku 5.6.3.2, ktoré zabezpečuje samočinné odpojenie napájania v sieti IT pri poruche izolačného stavu. Strážiče sú súčasťou technológie meniarňí.

Ochrana pred prepätím:

Ochrana sa prevedie bleskoistkami PSP 1/10/III (HAKEL), ktoré sa umiestnia na + a - póle trolejového vedenia stožiar pri napájacom bode zo strany káblových koncoviek napájacieho vedenia a na úsekovom deliči / napájači.

Bleskoistky budú umiestnené na konzole na súdkových izolátoroch. Zvod sa prevedie vodičom CHBU 50mm², ktorý sa preruší v izolačnej plastovej skrinke IPS skúšobnou svorkou. Od skrinky IPS po zemniacu tyč bude vodič uložený v plastovej ochrannej trubke Fí 15mm. Zvod bleskoistky sa uzemní zemniacimi tyčami, pričom je potrebné dodržať maximálny odpor uzemnenia 10Ω. Ak sa nedosiahne požadovaná hodnota uzemnenia, je potrebné pridať potrebný počet zemniacich tyčí.

Pri práci na elektrickom zariadení je nutné dodržiavať bezpečnostné predpisy, rešpektovať výstražné tabuľky a používať ochranné pracovné pomôcky. Montáž, opravu a údržbu elek. zariadenia môžu vykonávať iba osoby s príslušnou kvalifikáciou pri vypnutom stave daného zariadenia.

Určené činnosti (montáž, rekonštrukcie, revízie...) sa môžu vykonávať len na základe oprávnenia (podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z.z. o dráhach §55 odsek (2) v

znení neskorších predpisov- platný do 31.12.2009 a podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 513/2009 Z.z. o dráhach §17 ods. (2), s účinnosťou od 01. 01. 2010).

Výstavbu trolejového vedenia a s tým súvisiace trolejové prevesy/prvky a trakčné stĺpy môže realizovať len firma s príslušným oprávnením.

Zariadenie zaraďujeme podľa vyhlášky 205/2010 do skupiny E4a (Príloha č.1), uvedenie do prevádzky je možné po vykonaní úradnej skúšky podľa §5,6 a prílohy č.4 vyhlášky 205/2010 Z.z o určených technických zariadeniach.

Pred uvedením do prevádzky je potrebné vykonať východiskovú revíziu (vykoná - revízny technik el. zariadení) a úradnú skúšku (vykoná - štátny odborný technický dozor/poverená právnická osoba) podľa vyhlášky 205/2010 Z.z.

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.

Navrhovaná činnosť jednosmerného prepojenia Solivarská/Východná s Košickou ul. je prepojená s:

- realizovaným projektom **Modernizácia a rekonštrukcia prestupného uzla na Masarykovej ulici v Prešove (Predstaničný priestor)**, Integrovaný regionálny operačný program, celkové oprávnené výdavky 1 909 633,05 EUR, začiatok realizácie projektu: 04/2018, koniec realizácie projektu: 09/2020, investičný;
- pripravovaná stavebná verejno-prospešná investícia „**III/3440 Prešov – most cez Sekčov (ul. Solivarská)**“.

Navrhovaná činnosť jednosmerného prepojenia Solivarská/Východná s Košickou ul. je tematicky prepojená s pripravovanými projektmi, na ktoré je momentálne vyhlásené verejné obstarávanie:

- Mesto Prešov, výstavba nových trolejbusových tratí a meniarňí – projektová dokumentácia;
- Mesto Prešov, modernizácia trolejbusových tratí – projektová dokumentácia.

Mesto Prešov prostredníctvom Dopravného podniku mesta Prešov, akciová spoločnosť (DPMP), kde je 100 % vlastníkom zabezpečuje pravidelnú mestskú hromadnú dopravu na území mesta a blízkeho okolia. Mesto Prešov je sídlom kraja a v súčasnosti tam žije 87 436 obyvateľov (ŠU 2021). DPMP zabezpečuje ako jediná spoločnosť pravidelnú mestskú hromadnú dopravu už vyše 72 rokov.

Nosnú kostru dopravného systému MHD tvoria trolejbusová a autobusová trakcia, zvyšok dopĺňa nepravidelná doprava. Celkovo bolo DPMP počas pandemického roka 2020 prepravených 21 419 miliónov osôb, čo bol 30,46 % medziročný pokles o 9,38 milióna cestujúcich oproti roku 2019. Z toho 10 197 tisíc cestujúcich bolo prepravených trolejbusmi a 11 222 tisíc autobusmi. Dopravná sieť pravidelnej verejnej dopravy vykonávanej DPMP k 31.12.2020 predstavovala 127 km. Z toho bola dĺžka trolejbusovej siete 29 km a autobusovej siete 127 km.

Celková dĺžka liniek bola 369 km, z čoho bola dĺžka autobusových liniek 304 km a trolejbusových liniek 65 km. Denná výprava počas školského roka bola 50 autobusov a 30 trolejbusov. Na sieti podnik prevádzkuje 35 autobusových a 8 trolejbusových liniek. Priemerná prevádzková rýchlosť pri trolejbusoch bola 15,48 km/h a pri autobusoch 16,18 km/h. Priemerný počet cestujúcich na 1 spoj bol 43,77 a priemerná obsaditeľnosť vozidla MHD v bola 45,09 %.

Za rok 2020 boli celkové dopravné výkony DPMP 4 531 tisíc vozových kilometrov a popritom bolo ponúknutých 440 077 tisíc miestových kilometrov. Z hľadiska dopravných výkonov

trolejbusová trakcia ubehla 1 740 tisíc vozových kilometrov a autobusová trakcia 2 791 tisíc vozových kilometrov. To znamená, že na trolejbusovú trakciu pripadlo 39,40 % všetkých dopravných výkonov. Zostatok 61,60 % dopravných výkonov pripadlo na autobusovú trakciu. Dopravný výkon trolejbusovej trakcie mierne poklesol a naopak dopravný výkon autobusovej trakcie mierne vzrástol.

K 31.12.2020 mal DPMP k dispozícii vozidlový park MHD v zložení 63 autobusov (z toho 4 vozidlá v prenájme) a 47 trolejbusov, pričom priemerný vek autobusov bol 11,27 roka a priemerný vek trolejbusov 6,26 roka.

Trolejbusové linky v meste Prešov spájajú predovšetkým Sídliisko II, Sídliisko III a Sídliisko Sekčov s centrom mesta a zároveň ho prepájajú medzi sebou. Okrem toho trolejbusy spájajú kľúčové mestské časti ako sú Dúbrava, Nižná Šebastová, priemyselná zóna Budovateľská, Solivar, Širpo a Šalgovík. Dĺžka siete a liniek je počas celého roka rovnaká. Úsek trolejbusovej trate Plzenská - okružná križovatka Východná – Solivarská sa v súčasnosti používa iba na prejazd do vozovne.

Z celkovej dĺžky trolejbusových tratí je podľa dátovej analýzy vo vyhovujúcom stave 19,30 km (64,33 %) a v nevyhovujúcom stave 10,70 km (35,67 %). Vo vyhovujúcom technickom stave sú úseky postavené alebo modernizované po roku 1990 s výnimkou trolejbusovej trate na uliciach Levočská, Obrancov Mieru, Vlada Clementisa. V nevyhovujúcom stave sú úseky postavené v šesťdesiatych rokoch 20. storočia, ktoré boli modernizované v roku 1981 alebo vôbec.

Ďalším problémom sú chýbajúce úseky trolejbusových tratí Vlada Clementisa – Levočská, Rusínska – Kuzmányho a prepojenie Sibírska - Pod Šalgovíkom vrátane obrátiska na Sibírskej ulici. Súčasne nosné linky vedúce po Masarykovej, Košickej, Východnej a Solivarskej zo sídliska Sekčov na Sídliisko III sú neúmerne dlhé a nie je možné ich zrýchliť ani zhustiť interval spojov.

Popritom chýba prepojenie bezprostredne nadväzujúce na Solivarskú ulicu a to z okružnej križovatky Východná – Solivarská na Košickú ulicu. Toto by umožnilo skrátenie nosných liniek trolejbusov v smere do centra mesta o 240 metrov a zrušila by sa obchádzka hypermarketu OBI cez Východnú ulicu. Toto prepojenie skráti dĺžku trate z 426 na 186 metrov a čas prejazdu približne o jednu minútu. V roku 2019 bol počet spojov nosných trolejbusových liniek č. 1, 4, 8, 38 zo Solivarskej ulice na Košickú ulicu okolo hypermarketu OBI 85 102 a v pandemickom roku 2020 bol počet spojov 76 787.

Modernizovaný vozový park tvorí v súčasnosti 53,19 % trolejbusovej flotily a vyžaduje modernú a spoľahlivo fungujúcu infraštruktúru. Na základe realizácie sa zvýši prepravná rýchlosť a usporia sa náklady na prevádzku trolejbusov v uvedenej lokalite. Vybudovanie novej jednotopovej trolejbusovej trate do centra mesta skráti čas nosných liniek smerujúcich do centra a umožní zhustiť interval spojov medzi sídliskami Sekčov, Šváby, mestskej časti Solivar a centrom mesta.

Predložený projekt vychádza a je plne v súlade s prioritami viacerých strategických dokumentov na národnej i regionálnej úrovni. V prvom rade je plne v súlade so Strategickým plánom rozvoja dopravy SR do roku 2030, kde naplňa Strategický globálny cieľ 3 (SGC 3):

- Zvýšenie konkurencieschopnosti v osobnej i nákladnej doprave (protipólov dopravy cestnej) nastavením zodpovedajúcich prevádzkových, organizačných a infraštruktúrnych parametrov vedúcich k efektívnemu integrovanému multimodálnemu dopravnému systému podporujúcemu hospodárske a sociálne potreby Slovenskej republiky. Zvýšenie kvality dopravného plánovania v SR definovaním optimálnej cieľovej hodnoty delby prepravnej práce v podmienkach Slovenskej republiky a stanovenie krokov a nástrojov na jej dosiahnutie.

Ďalej je v súlade s modálnym špecifickým cieľom pre verejnú osobnú a nemotorovú dopravu:

- ŠVO1: Urobiť atraktívnu verejnú a nemotorovú dopravu sociálnou istotou všade a prirodzenou voľbou pre cesty v mestských aglomeráciách.

Na regionálnej úrovni je projekt v súlade s dokumentmi:

- Územný plán Prešovského samosprávneho kraja (ďalej „ÚPN“) (2004),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 – 2020 (2015),
- Koncepcia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj, Územná prognóza (2015),
- Generel dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja, Územná prognóza, (2015).

Na miestnej úrovni ide najmä o nasledovné dokumenty:

- Plán dopravnej obslužnosti mesta Prešov (2014),
- Program rozvoja mesta Prešov na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025 (2015) (Cieľ 2: Zvýšiť prejazdnosť, plynulosť a bezpečnosť dopravy; Opatrenie 2.1: Zvýšenie podielu delby prepravnej práce VOD oproti IAD)
- Územný plán mesta Prešov v znení zmien a doplnkov (2017),
- Stratégia udržateľného rozvoja dopravy mesta Prešov (2018).

Predpokladané riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

ZÁKON z 2. februára 2006 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov 124/2006 Z.z. §4 Opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v predvýrobe:

Por. Číslo	Faktor pracovného procesu a prostredia	Neodstrániteľné nebezpečenstvo (stav, veľkosť poškodenia zdravia)	Neodstrániteľné ohrozenie	Číslo opatrenia
1	El. energia	Nebezpečné el. napätie a el. prúd pre zdravie a život	El.skrat-vznik požiaru	1-8
			Dotyk so živou časťou v normálnej prevádzke	1.-6,8
			Dotyk s neživou časťou	1.-5,7-8

Definovanie pojmov:

Nebezpečenstvo je stav alebo vlastnosť faktora pracovného procesu a pracovného prostredia, ktoré môžu poškodiť zdravie.

Ohrozenie je situácia, v ktorej nemožno vylúčiť, že zdravie zamestnanca bude poškodené.

Riziko je pravdepodobnosť, vzniku poškodenia zdravia zamestnanca pri práci a stupeň možných následkov na zdraví.

Neodstrániteľné nebezpečenstvo a neodstrániteľné ohrozenie je také nebezpečenstvo a ohrozenie, ktoré podľa súčasných vedeckých a technických poznatkov nemožno vylúčiť ani obmedziť.

Ochranné opatrenia:

Poučenie obsluhy o zásadách bezpečnosti práce a ochrany zdravia

Zákaz vstupu nepovolaným osobám

Poučenie o používaní ochranných a pracovných pomôcok podľa predpisov

Všetky údržbárske práce prevádzať len s povolením na prácu a s pracovníkmi s predpísanou kvalifikáciou

Práce s otvoreným ohňom pracovať iba s povolením

Ochrana pred zásahom elektrickým prúdom pri normálnej prevádzke:

Ochrana pred dotykom živých častí:

- ochrana vzdušnými vzdialenosťami (ochrana prekážkou) STN EN 50122-1 čl. 5.2.1, 5.3.1, 6.3.1.4

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom pri poruche:

Ochrana pred dotykom neživých častí:

- ochrana použitím zariadení triedy ochrany II alebo použitím ekvivalentnej izolácie STN EN 50122-1 čl. 6.2.3.2, 7.3.2

Pravidelnou revíziou a prehliadkami elektrického zariadenia vykonanými pracovníkmi s predpísanou kvalifikáciou

Posúdenie rozsahu rizika

Por. číslo	Neodstrániteľné nebezpečenstvo alebo neodstrániteľné ohrozenia	Pravdepodobnosť vzniku poškodenia zdravia pri práci v prípade		Stupeň následkov na zdraví v prípade	
		Najlepšom ¹⁾	Najhoršom ²⁾	Najlepšom ³⁾	Najhoršom ⁴⁾
1.	El.skrat-vznik požiaru	Žiadna	Vysoká	Žiadna	Vysoká
2.	Dotyk so živou časťou v normálnej prevádzke	Žiadna	Vysoká	Žiadna	Vysoká
3.	Dotyk s neživou časťou pri poruche	Žiadna	Vysoká	Žiadna	Vysoká

- Najlepší prípad z hľadiska pravdepodobnosti vzniku poškodenia zdravia je ak sa dodržiava pracovná disciplína a sú dodržané pracovné a bezpečnostné predpisy
- Najhorší prípad z hľadiska pravdepodobnosti vzniku poškodenia zdravia je ak sa nedodržiava pracovná disciplína alebo sú nedodržané pracovné a bezpečnostné predpisy a je súbeh viacerých nebezpečenstiev a ohrození.
- Najlepší prípad z hľadiska možných následkov je ak pri výskyte daného nebezpečenstva alebo ohrozenia je minimálny dopad na zdravie zamestnancov.
- Najhorší prípad z hľadiska možných následkov na zdraví je ak pri výskyte daného nebezpečia alebo ohrozenia sa predpokladá dosiahnutie najhoršieho možného dopadu na zdravie zamestnancov.

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Pre projekt bolo vydané stavebné povolenie číslo: 04350/2019/OD-006, vydané Odborom dopravy Prešovského samosprávneho kraja dňa 26.04.2019.

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.

Vzhľadom na umiestnenie a charakter navrhovanej zmeny nie sú predpokladané vplyvy na životné prostredie, ktoré by presahovali hranice SR.

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.

Vymedzenie hraníc dotknutého územia pre účely posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie bolo vymedzené hranicami parciel, na ktorých je umiestnená navrhovaná činnosť, t. j. parcely KN-C a to: 5143/7, KN-C 5143/11, KN-C 5096/11, KN-E 3501/10, KN-E 3294/501, KN-E 3501/4, KN-E 3501/5.

Geomorfologické pomery

Dotknuté územie patrí do podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, podcelku Košická kotlina, časť Toryská pahorkatina (Mazúr et Lukniš, Atlas krajiny SR, 2002).

Povrch širšieho okolia dotknutého územia má charakter mierne členitej až členitej pahorkatiny. Svahy sú tu s častými eróznymi procesmi a svahovými deformáciami. V nive Torysy má povrch charakter roviny so sklonom menším ako 10° a v Sedlickej brázde silne členitej vrchoviny. Svahy sú mierne až stredne strmé, prevažne hladko modelované, miestami je povrch územia ostrejšie modelovaný, porušený eróziou, sporadicky aj svahovými deformáciami.

Geologická stavba

Prešovská kotlina (ako geologická jednotka) je súčasťou geomorfologickej oblasti Lučensko – košická zníženina, celok Košická kotlina, podcelok Toryská pahorkatina. Podľa regionálne-geologického členenia je prešovská kotlina (resp. depresia) vnútrohorskou kotlinou Západných Karpát, ktorá sa približne kryje s geomorfologickým celkom Toryskej pahorkatiny. Severná časť kotliny je tektonicky predisponovanou depresiou na severozápadnom okraji východoslovenskej panvy. Kotlina je z juhozápadu vymedzená masívom Čiernej hory, zo západu šarišským paleogénom, zo severu a severovýchodu chmeľovsko-beňatinským paleogénom a z východu zlatobanským stratovulkánom, ktorý náleží neovulkanitom Slanských vrchov.

Hydrologické pomery

Hydrologicky patrí dotknuté územie do povodia rieky Torysa, ktorá preteká mestom Prešov, asi 700 m západne od dotknutého územia. Približne 500 m východne od dotknutého územia preteká Sekčov. Typ režimu odtoku je vrchovinný-nížinný, dažďovo-snehový, s akumuláciou v mesiacoch december až február, s maximálnymi prietokmi v mesiaci marec až apríl a minimálnymi v mesiaci september.

Z hľadiska vymedzenia útvarov podzemných vôd na Slovensku v zmysle rámcovej smernice o vodách č. 200/60/ES patrí dotknuté územie a jeho okolie do Útvary medzizrnových podzemných vôd Košickej kotliny oblasti povodí Hornád – SK200530OP.

Klimatické pomery

Dotknuté územie a jeho okolie patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, oblasti s dlhým teplým letom a miernou krátkou zimou s krátkym trvaním snehovej prikrývky. Teplá klimatická oblasť je vymedzená počtom 50 a viac letných dní v roku s denným maximom nad 25 °C. Priemerná ročná teplota je 8 až 9 °C. Najchladnejším mesiacom je január s priemernou mesačnou teplotou -2,5 °C. Najteplejším mesiacom je júl s priemernou mesačnou teplotou 19 °C. Ročný úhrn zrážok v dlhodobom priemere dosahuje približne množstvo, aké zodpovedá nadmorskej výške územia. V hodnotenom území padne priemerne 660 mm zrážok ročne. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou viac ako 5 cm v oblasti je priemerne 50 dní v roku. Prúdenie vzduchu je modifikované reliéfom krajiny. Prevládajúcimi smermi vetra v riešenom území sú severozápadné, severovýchodné a severovýchodovýchodné. Priemerná rýchlosť vetra dosahuje 3,4 m/s.

Pedologické pomery

V dotknutom území a jeho užšom okolí, sa nachádzajú ako hlavné pôdne jednotky fluvizeme modálne (kultizemné) karbonátové a glejové. Ide o hlboké a ťažké pôdy.

Flóra a fauna

Podľa fyto geografického členenia Slovenska (Futák 1980) patrí celá časť dotknutého územia do oblasti západokarpatskej flóry (Carpatikum occidentale), obvodu východobeskydskej flóry (Beschidicum orientale), okresu Východné Beskydy a oblasti Šarišská vrchovina.

Z hľadiska zoogeografického členenia Slovenska (Atlas SR, 1980) patrí dotknuté územie do provincie vnútrokarpatské zníženi, oblasti panónskej, obvodu juhoslovenského, okrsku košického.

Súčasný stav životného prostredia

V zmysle environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (Správa o stave životného prostredia SR v roku 2015, SAŽP) je prevažná časť riešeného územia zaradená do regiónu č. 21 – Toryský s mierne narušeným prostredím. Samotné riešené územie mesta Prešov je zaradené do okrsku „E“ – Prešovský so značne narušeným prostredím.

Kvalita ovzdušia

Najviac zaťaženou zložkou životného prostredia v dôsledku dopravy je ovzdušie. Hlavnými zdrojmi znečisťovania ovzdušia v doprave sú spaľovacie motory (vznetové aj zážihové), spaľovacie turbíny pre pohon dopravných prostriedkov (cestných koľajových vozidiel, lodí a pod.), ale aj stavebných a poľnohospodárskych strojov. Druh a množstvo emisií závisí od použitého paliva, technického riešenia spaľovacieho zariadenia a od riadenia spaľovacieho procesu.

Emisie z dopravy predstavujú významný podiel z národnej emisnej bilancie, predovšetkým v prípade oxidov dusíku, suspendovaných častíc a na ne viazaných polycyklických aromatických uhľovodíkov. Postupnou modernizáciou vozového parku dochádza k znižovaniu množstva výfukových emisií z automobilových motorov. Okrem výfukových plynov sa však na celkových emisiách z dopravy významne podieľa aj resuspencia prachov z vozovky a oterý brzdového obloženia, pneumatík a povrchu komunikácie, na čo nemá modernizácia vozidiel prakticky žiadny vplyv. Dlhodobo dochádza k nárastu intenzity individuálnej automobilovej dopravy, čo smeruje k postupnému nárastu emisií. Tieto protichodné faktory v súhrne spôsobujú, že trend celkových dopravných emisií je možné charakterizovať v dlhodobom horizonte ako stagnujúci. Významné odchýlky od tohto celkového trendu nastávajú na lokálnej úrovni, predovšetkým v dôsledku infraštruktúrnych opatrení s dopadom na miestnu intenzitu cestnej dopravy.

V meste Prešov je v súčasnosti umiestnená len jedna autonómna monitorovacia stanica (AMS), ktorá je lokalizovaná južne od križovatky ulíc Jurkovičova – Arm. gen. Ľ. Svobodu (oproti ČS Lukoil). Stanica, ktorá je koncipovaná ako dopravná, monitoruje hodnoty: NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, CO, C₆H₆.

V predchádzajúcom období boli v ovzduší mesta a jeho okolia zaznamenané zvýšené koncentrácie prachových častíc PM₁₀, ktoré predstavujú najväčší problém kvality ovzdušia na Slovensku, ale aj vo väčšine európskych krajín. Okrem nepriaznivých poveternostných podmienok, prispieva ku znečisteniu ovzdušia lokálne vykurovanie budov, vrátane rodinných domov tuhými palivami. Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia mesta majú mestské kotolne, drevospracujúci priemysel, automobilová doprava a sekundárna prašnosť.

Mesto Prešov sa podľa predbežných údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ) radí do skupiny miest s najvyšším počtom smogových dní. Najvyšší počet smogových dní bol nameraný vo Veľkej Ide pri Košiciach (97 smogových dní), avšak tento počet je vysoký aj v meste Prešov, keď bolo v roku 2014 nameraných až 46 smogových dní. Maximálna norma povoľuje 35 smogových dní ročne (limitná hodnota 50 µg.m⁻³). Zvýšené koncentrácie prachových častíc (PM₁₀) majú nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, ako je podráždenie horných dýchacích ciest s kašľom a kýchaním a podráždenie očných spojiviek. V predchádzajúcom období bolo potrebné obmedziť vetranie v čase inverzie (hlavne v podvečerných hodinách) i pohyb vo vonkajšom prostredí, hlavne deťom, starším a chorým ľuďom. Špeciálnym druhom kontaminácie ovzdušia je zaťaženie prostredia pachom. Za imisný

limit sa považuje koncentrácia, ktorá neobťažuje obyvateľstvo, čo je do určitej miery subjektívne kritérium.

Hluková záťaž

Nadmerné zaťažovanie obyvateľstva hlukom má výrazný podiel na *ovplyvňovaní zdravotného stavu obyvateľov v území*. Najvýznamnejším mobilným zdrojom hluku v obytných zónach všetkých väčších miest a aglomerácií, medzi ktoré patrí aj mesto Prešov, naďalej zostáva cestná automobilová doprava. Hluk v okolí mnohých frekventovaných cestných ťahov často prekračuje stanovené prípustné hodnoty zväčša o 5 – 10 dB. Najviac problémové sú úseky ciest obostavané obytnou zástavbou. Nakoľko riešenie komplexnej protihlukovej ochrany je v takomto území finančne aj technologicky pomerne náročné, pretrváva v dôsledku rastúcej intenzity automobilovej dopravy v takomto území hluková záťaž nielen v denných, ale aj v nočných hodinách. Vyhovujúce sú najmä uzavreté obytné štvrte a ulice s menšou frekvenciou dopravy.

Podľa výsledkov hlukového mapovania je základným zdrojom hluku presahujúcim hygienické limity v Slovenskej republike cestná doprava (z 95 %). Hluk z cestnej dopravy postihuje takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Je závislý najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristiky trasy cesty. K hlavným zdrojom hluku patria predovšetkým pohonné jednotky a to najmä pri nízkych rýchlostiach vozidiel, pri vyšších rýchlostiach potom prevláda hluk z valenia pneumatík po povrchu vozovky. Zdrojom hluku je aj prúdenie vzduchu okolo vozidla, či prúdenie vzduchu cez chladiaci a ventilačný systém vozidla. Je preukázané, že každý hluk po určitej dobe vyvoláva poruchy vyššej nervovej sústavy, ktoré vedú k poškodeniu nielen sluchových, ale i ďalších telesných orgánov a znižuje odolnosť organizmu voči vonkajším negatívnym vplyvom, čo podnecuje vývoj ďalších chorôb (poruchy metabolizmu, spánku, srdcovo-cievneho systému, psychickej výkonnosti a duševnej pohody).

Vibrácie

Ďalším javom, *negatívne pôsobiacim na zdravie človeka*, sú vibrácie, ktorých hlavným zdrojom je cestná a železničná doprava. Ich výskyt závisí na konštrukcii vozidiel, ich nápravových tlakoch, rýchlosti a zrýchlenia, na kvalite krytu vozovky, na konštrukcii a podloží vozovky a v prípade koľajovej dopravy styku koľaje s podloží. Pociťované sú predovšetkým v bezprostrednej blízkosti dopravnej záťaže. Dlhodobé pôsobenie však môže vyvolať trvalé poškodenie zdravia vrátane patologických zmien centrálného nervového systému. Okrem negatívneho vplyvu na ľudské zdravie predstavujú dopravou pôsobené vibrácie tiež riziko z hľadiska vplyvov na budovy (hmotný majetok), rovnako najmä v bezprostrednej blízkosti dopravnej záťaže.

Súčasný zdravotný stav zdravia obyvateľstva

Zdravie je definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody a nie len ako neprítomnosť

choroby. Je výsledkom vzťahov medzi ľudským organizmom a sociálno-ekonomickými, fyzikálnymi, chemickými a biologickými faktormi životného prostredia, pracovného prostredia a spôsobom života.

Vo všeobecnosti patrí Prešovský okres k okresom s najvyššou pôrodnosťou a dosahuje tak najvyšší prirodzený prírastok (v roku 2017 prirodzený prírastok v okrese Prešov predstavoval +727 osôb), ale vplyvom migračnému úbytku celkový prírastok obyvateľstva mierne klesá. Hrubá miera prirodzeného prírastku v roku 2017 bola v okrese Prešov 4,18 promile, v Prešovskom kraji 3,69 promile a v Slovenskej republike 0,75 promile. Hrubá miera celkového prírastku v roku 2017 bola v okrese Prešov 4,77 promile, v Prešovskom kraji 1,84 promile a v Slovenskej republike 0,75 promile. Vo vekovom zložení sa znižuje podiel predproduktívnej zložky a narastá počet obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku. Obyvateľstvo

okresu aj pri miernom zvyšovaní priemerného veku (spolu 38,88 rokov, muži 37,29 rokov a ženy 40,41) patrí pomerne k najmladším v Slovenskej republike.

Stredná dĺžka života pri narodení, t.j. nádej na dožitie, je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov. Predstavuje priemerný počet rokov novorodenca, ktorý môže dosiahnuť pri rešpektovaní špecifickej úmrtnosti v danom období. Nádej na dožitie pri narodení dosiahla v roku 2015 u mužov 73,10 roka a bola medziročne nižšia o 0,20 roka, u žien dosiahla 80,20 roka a bola nižšia o 0,30 roka. Vzhľadom na rozdielny vývoj strednej dĺžky života pri narodení mužov a žien došlo k miernemu poklesu vzájomného rozdielu nádeje na dožitie. Ženy narodené v roku 2015 za nezmenených úmrtnostných pomerov majú šancu dožiť sa o 7,1 roka viac ako muži toho istého ročníka.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky, patrí okrem iného úmrtnosť – mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. V roku 2017 zomrelo v Prešovskom okrese 1 414 osôb, čo je o 71 osôb viac ako v predchádzajúcom roku 2016 (1 343) a o 25 menej ako v roku 2015 (1 439), kedy bola zaznamenaná najväčšia úmrtnosť za hodnotené obdobie 2007-2017. Z hľadiska pohlavia je charakteristická mužská nadúmrtnosť.

V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v Prešovskom samosprávnom kraji dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca. V poslednom období bol v rámci chorôb obehovej sústavy zaznamenaný nárast úmrtí na cievne ochorenia mozgu, predovšetkým u mužov. Druhou príčinou úmrtnosti sú nádorové ochorenia, najmä nádory dýchacej sústavy, ktoré majú vzostupnú tendenciu u mužskej populácie. Úmrtnosťou na vonkajšie príčiny sú podstatne viac postihnutí muži, ktorí zomierajú nie len pri dopravných nehodách, ale i pri úmyselnom seba poškodení.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Vzhľadom na to, že navrhovaná činnosť je zameraná na jednosmerné skrátenie prepravnej vzdialenosti trolejbusov (z pôvodných 426 na 186 metrov), v súvislosti s jej implementáciou a realizáciou všetkých doterajších, súčasných aj plánovaných aktivít je potrebné očakávať najmä pozitívne kumulatívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, napr.:

- zvýšenie rýchlosti a plynulosti dopravy,
- zvýšenie efektivity dopravného systému, napr. vytvorením podmienok pre zlepšenie pomerov dopravných výkonov medzi jednotlivými dopravnými módmi, vrátane jeho environmentálnych parametrov (emisie, skleníkové plyny, energetická náročnosť, atď.),
- úspora emitovaných skleníkových plynov (za 30 rokov úspora CO₂: 290 559 kg)
- úspora času vo verejnej osobnej doprave (cca o 1 minútu),
- zníženie dopravnej nehodovosti,
- zníženie negatívneho vplyvu dopravy na okolité prostredie, najmä na kvalitu života obyvateľstva, ktoré obýva a pracuje v dotknutom území navrhovanej činnosti,
- zníženie prevádzkových nákladov vozidiel (úspora nákladov na elektrickú energiu trolejbusov
v peňažnom vyjadrení (v EUR) za 30 rokov: 203 502 €.

Pravdepodobnosť výskytu negatívnych vplyvov je minimálna a neočakáva sa.

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Zmena navrhovanej činnosti v prípade projektu - **Mesto Prešov, Jednosmerné prepojenie Solivarská/Východná s Košickou ul. – realizácia** je predĺženie/rozšírenie existujúcej trolejbusovej siete prostredníctvom chýbajúceho prepojenia existujúcich tratí. Hlavným cieľom projektu je zvýšenie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy prostredníctvom vybudovania novej jednotopovej trolejbusovej trate.

Navrhovaná činnosť očakávať najmä pozitívne kumulatívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

VI. Prílohy:

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia – nepredkladá sa
Príloha č. 1 nerelevantná, keďže ide o je predĺženie/rozšírenie existujúcej trolejbusovej siete prostredníctvom chýbajúceho prepojenia existujúcich tratí.
2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe
3. Výpis z katastra nehnuteľností
4. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti.

VII. Dátum spracovania

19.11.2021

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia

Ing. Magdaléna Artimová

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

Poznámka: Ak nie je možné niektorú z príloh doložiť, je potrebné uviesť písomné odôvodnenie.

23 -11- 2021

Ing. Andrea Turčanová
Primátorka mesta Prešov